

KORTİZOL (İDRAR)

Diğer adı: İdrarda serbest kortizol.

Kullanım amacı: Surrenal korteksin fonksiyonlarının değerlendirilmesi amacıyla kullanılır.

Genel bilgiler:

- Kortizol hakkında genel bilgiler, fizyolojik ve metabolik etkileri için Bk. KORTİZOL (SERUM). Cushing sendromu ve Addison hastalığı ile ilgili genel bilgiler için Bk. ADRENOKORTİKOTROPİK HORMON.
- İdrarla atılan serbest kortizol miktarı, plazmada bulunan ve biyolojik olarak aktif olan serbest kortizol miktarı ile korelasyon gösterir. Plazma kortizol konsantrasyonu diürenal değişim gösterdiğinden, plazmadan yapılacak anlık ölçüm surrenal bezin kortizol üretim faaliyetinin değerlendirilmesi için yeterli olmayabilir. Bu sebeple plazmadan yapılan kortizol ölçüm sonucuna dayanılarak karar verilemediği durumlarda, 24 saatlik idrarla atılan serbest kortizol miktarının ölçülmesine ihtiyaç duyulur. Cushing sendromu ile ilgili taramada en sensitif ve spesifik test olarak kabul edilir. Özellikle basit obezite ve Cushing sendromu arasında ayırıcı tanı yapılmasında yararlıdır.

Test sonucunun yorumu:

- Cushing sendromunda, adrenal adenom ve karsinomlarında, ektopik ACTH sendromunda plazma kortizol konsantrasyonunun artışına paralel olarak idrarla atılan kortizol konsantrasyonu da artar. Gebeliğin geç döneminde ve stresli dönemlerde de idrarla atılan miktarda artış meydana gelir.
- Addison hastalığında, konjenital adrenal hiperplazide ve hipopituitarizmde idrarla atılan miktarı azalmakla birlikte, bu hastalıkların teşhisi açısından değeri daha sınırlıdır.

Numune: 24 saatlik idrarın ideal olarak 1 g borik asit üzerine biriktirilmesi tavsiye edilir. Mümkün olamıyorsa, toplanma süresi boyunca soğuk ortamda tutulması koşuluyla koruyucusuz toplanmış idrar örnekleri de kullanılabilir. 24 saatlik idrar hacmi ölçüldükten sonra 5 ml idrar örneği laboratuvara gönderilmelidir. 24 saatte toplanan idrar hacminin bildirilmesi gerekir.

Çalışma Yöntemi: RIA

Referans Aralığı:

Yaş	Konsantrasyon (µg/gün)
-----	------------------------

0 -12	2 - 27
13 - 15	1 - 55
>15	<60